

FYLKESMANNEN I HEDMARK

Miljøvern avdelingen

Postboks 4034, 2306 Hamar

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Hveem Igeltjørn, 62 55 11 73

Vår dato	Vår referanse
14.03.2016	2013/4937
Arkivnr.	Deres referanse
461.3	

Hias IKS
Postboks 4065 Bedriftssenteret,
2306 Hamar

Hias IKS – Vedtak om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Hedmark har besluttet å gi tillatelse etter forurensningsloven på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til deres søknad av 1. juli 2013 om tillatelse til drift av virksomhet etter forurensningsloven og etterfølgende dokumentasjon oversendt i saken, tilleggsutredning av 24. mars 2014 om mottak av hageavfall fra privatkunder på Gålåsholmen samt søknad av 22. desember 2015 om permanent tillatelse til mottak av hageavfall fra privatkunder på Gålåsholmen. Vi viser i tillegg til e-post av 28. april 2014 med ønske om at driftsansvarlig endres fra Hias Næring AS til Hias IKS.

Fylkesmannen i Hedmark gir tillatelse på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt dette brevet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 16, jf. § 29 i forurensningsloven. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Tillatelsen erstatter tillatelsen oversendt 25. februar 2015 med hjemmel i forurensningsloven §18.

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endring må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At tiltaket er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene kan være nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften

viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider på internett, www.miljodirektoratet.no. Nettstedet www.regelhjelp.no gir bransjevise oversikter over viktigste regelkrav.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Saksfremstilling og begrunnelse

Redegjørelse for saken

Redegjørelse for saken i forbindelse med søknad om permanent tillatelse for mottak av hageavfall fra privatkunder:

I mail av 22. desember 2015 søkes det fra HIAS IKS om permanent tillatelse til mottak av hageavfall fra privatkunder (husholdninger) da denne delen av tillatelsen datert 25. februar 2015 var gitt midlertidig. Fylkesmannen har i oversendelsesbrevet til tillatelsen av 25. februar 2015 skrevet at Hamar kommune, innen utløpet av 2015, må vurdere om de ønsker at denne ordningen bør etableres permanent. HIAS IKS sendte en anmodning om uttalelse til Hamar kommune hvor Hamar kommune i brev av 03.mars 2016 svarer at de 23.mars 2014 uttalte seg til søknad om midlertidig mottak av hageavfall på Gålåsholmen og at beregnede verdier av utslipp av CO₂ på kommunenes anmodning ble vist i skjema vedlagt søknaden, og at dette var grunnlag for kommunens uttalelse. Kommunen anbefalte at Fylkesmannen vurderte miljøkonsekvensene vedrørende CO₂-utslipp. Hamar kommune skriver videre at de siden den gang har vært i tett dialog om reguleringsplan for å tilrettelegge for et omfattende og framtidsrettet anlegg for håndtering og gjenbruk av avfall, og at en regner med at reguleringsplan vil være vedtatt i løpet av inneværende år. Hamar kommune viser til dette samt foreløpig gode erfaringer med mottak av hageavfall og anbefaler at virksomheten opprettes som permanent ordning.

Den 28. april 2014 mottok vi e-post fra Hias IKS med forespørsel om å overføre tillatelse fra Hias Næring AS til Hias IKS. Hias IKS er eier av Hias Næring AS.

Redegjørelse for saken i forbindelse med endring av tillatelse (tillatelsen ble gitt 28. mars 2014):

Den 1. juli 2013 søkte Hias Næring AS Fylkesmannen i Hedmark om tillatelse til mottak og håndtering av hageavfall, trevirke og biomasse på det nedlagte avfallsdeponiet Gålåsholmen i Hamar kommune. Det ble søkt om tillatelse til etablering av mottak for hageavfall, biomasse og trevirke, kverning/oppflising av trevirke og hageavfall, kompostering av hageavfall, mellomlagring av biomasse og jordproduksjon.

Den 2. desember 2013 oversendte Fylkesmannen en utslippstillatelse for drift av anlegget. HIAS ønsker at mottak av hageavfall skal bli et ordinært hageavfallsmottak fra privathusholdninger og næringslivet. I første omgang vil den erstatte mottaket av hageavfall på Stavsberg. Det vises til at Stavsberg per i dag er belastet med mye biltrafikk fra privatkunder, og har dårlig kapasitet. I utslippstillatelsen av 2. desember 2013 ble det satt vilkår om at endringen av tilbudet til husholdningen i Hamar kommune med levering av hageavfall på Gålåsholmen må utredes i større grad, og i samarbeid med Hamar kommune, før Fylkesmannen kan vurdere å gi tillatelse til direktemottak av avfall for privatkunder på Gålåsholmen. Den 24. mars 2014 oversendte HIAS en utredning om forholdet, som også Hamar kommune har gjennomgått og gitt sin uttalelse på den 22. mars 2014. Det er foreslått å innføre en midlertidig ordning med direktemottak av hageavfall fra privatkunder for 2014 og 2015, samt en henteordning av hageavfall hos privatkunder. Kommunen viser til at de synes at ordningen kan være et godt svar på det behov for endringer som

tidligere er dokumentert. De ber Fylkesmannen om å vurdere miljøkonsekvensene vedrørende CO2-utslipp.

Redegjørelse for saken i forbindelse med søknaden av 1. juli 2013 (tillatelse ble gitt 2. desember 2013):

På sikt ønsker Hias Næring å utvikle en kretsløpspark på området, og området skal bygges ut i etapper. Søknaden omhandler etappe 1 i prosjektet.

Det er planer om å kverne hageavfallet. En andel av hageavfallet vil bli kompostert og en andel vil bli levert som biobrensel. En del av den ferdige komposten vil inngå i produksjonen av jord, sammen med biomassen.

Det skal mottas ubehandlet og behandlet trevirke fra privathusholdninger og næringslivet. Trevirket vil i hovedsak komme fra HIAS sine gjenvinningsstasjoner i regionen, og i tillegg direkteleveringer fra næringskunder i området. Trevirket skal kvernes ved å benytte en mobil flishugger 5-10 ganger i året. Det skal ikke være mottak for impregnert trevirke, men noe impregnert trevirke vil være iblandet mottatt trevirke. Impregnert trevirke vil bli mellomlagret i tette containere før det leveres til godkjent mottak. Det er ønskelig å kunne kutte det impregnert trevirke for å utnytte kapasiteten i containeren. Mellomlagring av impregnert trevirke skal lagres over en kort periode.

Biomasse som skal mellomlagres er slam fra avløpsanlegget til HIAS som er hygienisert og stabilisert. Mellomlageret skal erstattet eksisterende mellomlager som er etablert ned mot Flagstadelva, lenger nord for området. Mellomlagringen vil skje i de perioder da biomassen ikke kan leveres direkte til landbruket. Biomassen skal blandes med kompostert hageavfall og benyttes i jordproduksjon. Det er gjennomført et pilotprosjekt med samkompostering av slam og kompostert hageavfall til jordproduksjon, men etablering av jordproduksjon er fortsatt i en prøveprosess.

I søknaden er det vist til at transport med lastebil vil tilsvare inntil 5-10 lastebiler av forskjellig størrelse hver dag. Videre er det vist til at transport med privatbil vil være i størrelsesorden 100-450 biler per dag. I høysesongen (vår/høst) vil det være 100-150 biler per dag med maksimal dagsbesøk 300-450 biler enkelte dager. I tillegg vil det bli brukt maskiner ved håndtering av hageavfall og biomasse. Kverning av hageavfall og trevirke, og rankevending av kompost o.l. vil også medføre støy fra området. HIAS mener at støy fra ny virksomhet ikke forventes å medføre vesentlig eller endrede ulemper for omgivelsene med bakgrunn i at det tidligere har vært deponidrift på området, og virksomhetene i nærområdet avgir støy til nærområdet.

Aktivitetene som kompostering, og lagring av biomasse og hageavfall kan avgi lukt, men det vises til at området som har vært benyttet som mellomlager for biomasse en årrekke, har foregått uten kjente luktulemper. Det vil bli satt inn støvtiltak ved behov, som hyppig renhold og vanning av områder og lager.

Det søkes om at overvann infiltreres i det nedlagte deponi slik at vannet fanges opp i eksisterende sigevannsanlegg til deponiet. Det søkes også om at sanitæravløpsvannet infiltreres i deponiet etter slamavskiller. Alternativt kan det vurderes bruk av tett tank. Det vil bli opparbeidet betongdekke til oppstilling av containere. Fra de andre opparbeidede arealene vil ekstraordinære utslipp bli ivaretatt gjennom at vannet ledes til deponiet som gir utjevning/fordrøyning av infiltrert overvann.

Det vises til at det vil bli igangsatt tiltak for å sikre videre drift av eksisterende gassanlegg i deponiet. Det vil bli satt inn avbøtende tiltak dersom drifta ved anlegget skulle påvirke deponigassanlegget. Deponiet ble avsluttet i 1989 og gassanlegget satt i drift i 2000. I dag er det ingen energiutnyttelse av gassen, men oppsamlet deponigass blir i dag faklet.

Det er gjennomført en risikovurdering av drifta ved anlegget, og det er vurdert risikoreduserende tiltak der det er aktuelt.

Uttalelse til søknaden av 1. juli 2013

Søknaden har vært på høring og lagt ut for offentlig gjennomsyn.

Etter høringsfristens utløp forelå det uttalelser fra:

- *Hamar kommune av 11. november 2013*
- *Ola Qvale av 26. august 2013*
- *Helge Arnkværn av 28. august 2013*
- *Ole-Kristian Thomassen av 20. august 2013*
- *Anny og Bjørn Lindstad mottatt 1. september 2013*
- *Statens Vegvesen av 3. september 2013*

Hamar kommune

Kommunen viser til at virksomheten må etableres på en slik måte at nedbrytningsprosessen i deponiet ikke blir hemmet, der det blant annet må tilføres naturlig fuktighet inn i deponiet i sommerhalvåret. Med bakgrunn i dette må det etableres vanning enten ved «åpen» asfalt eller planlagt kunstig vanning hvis overflaten skal tettes med betong eller asfalt. På grunn av at gassledningene har liten overdekning må det etableres et bærelag i overflaten for å unngå setninger og «vannlås» på sugeledningene. Kommunen viser til at det må utarbeides en detaljert plan som er i tråd med «Beskrivelse av omsøkt virksomhet» utarbeidet av Hjellnes Consult av 01.07.13 før det gis aksept for endret bruk av området. Utslipp av rensset sanitærvløpsvann inn i deponiet vil mest sannsynlig ikke ha nevneverdig innvirkning på renseprosessen, og tilføring av fuktighet i stort mengde er positivt for deponiet. Renseprosessen overvåkes gjennom året og uheldig belastning vil kunne bli oppdaget i driftsoppfølgingen og nødvendige tiltak kan etableres og hindre uønsket belastning mot Flagstadelva. Det vises til at før tillatelse gis til etablering av sanitærvløpsanlegg må det søkes om tillatelse i samsvar med kravene i forurensningsforskriften kap. 12-4, og lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg. Slik kommunen ser det vil etablering av anlegget overholde de bestemmelsene som er utarbeidet i reguleringsplanen for området. Det vises til at gjeldende regulering tillater denne type virksomhet som det søkes om. Videre vises det til at lukt- eller forurensning ikke anses som noe problem, og støyforholdene anses å være innenfor det vanlige for slike anlegg. Det vises videre til at virksomheten mest sannsynlig ikke vil være sjenerende for naboer, utover hva som forventes av et slikt anlegg. Det vises til at trafikkøkningen vil ligge innenfor hva vegvesenet vil akseptere på en slik veg, selv med bakgrunn i at vegen er skoleveg. Hamar kommune viser til at andre alternativer ikke er vurdert, men mener at Gålåsholmen kan tas i bruk til omsøkt aktivitet. Selv om de ikke har innvendinger mot at virksomheten etableres på Gålåsholmen mener kommunen at det vil være relevant å gjøre en vurdering av alternativ lokalisering med bakgrunn i at etableringen som et serviceanlegg for forbrukerne kan medføre mye transport med privatbil, og at dette bør vurderes opp mot et bredere spekter av samfunnsmaal i kommuneplansammenheng.

Ola Qvale

Det vises til at en kretsløpspark på Gålåsholmen vil medføre store utfordringer og belastninger for nrområdet i Furnes. Ved plassering av et anlegg så nærme Flagstadelva og Vesleelva må det begrenses hva som kan aksepteres av avfall med tanke på kvaliteten på vannet i elva og bruksområdene for vannet. Det stilles spørsmål ved om veien kan belastet ytterligere, og om kretsløpspark kan etableres uten at det er utarbeidet fremdriftsplan for veien. Det vises til at det må være andre plasser som egner seg bedre for en slik belastning, og det bør vurderes en alternativ plassering.

Helge Arnkværn

Det vises til at veien allerede er belastet med mye trafikk og etablering av anlegget vil øke belastningen ytterligere. Med bakgrunn i dette må veien utbedres før anlegget tas i bruk. Med tanke på den belastningen et komposteringsanlegg kan ha på omgivelsene bør anlegget ikke omfatte denne type drift. Det henvises til anlegget på Hornmoen og prinsippene i naboloven §2. Det forventes at det settes inn avbøtende tiltak eller gis erstatning vis situasjonen skulle tilsi at omsøkt mottaksanlegg øker dagens forurensning fra deponiet. Det vises til at en positiv følge av at mottaksanlegget etableres er at modellflyplassen legges ned.

Ole-Kristian Thomassen

Det bes om at alle preventive støytiltak benyttes for å skjerme dem for ytterligere støybelastning fra området. Nattdrift må begrenses til det ytterst nødvendige og at støy da det er naturlig med hvile og rekreasjon begrenses til et minimum. Den totale støybelastningen må tas i betraktning før tillatelsen gis. Det bes også om vurdering om det kan være hensiktsmessig med innløsning av eiendommen.

Anny og Bjørn Lindstad

De synes det er positivt at Hias etablerer seg på Gålåsholmen.

Statens Vegvesen

Statens Vegvesen har ingen merknader til søknaden.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon

Fylkesmannen sin vurdering og konklusjon i forbindelse med søknad om permanent tillatelse for mottak av hageavfall fra privatkunder:

I søknad av 22. desember 2015 fra HIAS IKS er det redegjort for driftserfaringer og status så langt og videre planer for innsamling og levering av husholdningsavfall. HIAS IKS viser til at hageavfallsmottaket på Gålåsholmen har fungert godt etter innkjøringsperiode og forholdene på Stavsberg er forbedret. Samtidig som hageavfallsmottaket på Gålåsholmen ble åpnet, ble det satt i gang en prøveordning med bestilt henting av hageavfall i Hamar by. Tilbudet med henting av hageavfallet hjemme er blitt mindre brukt enn hva som var forventet. HIAS vil evaluere ordningen og resultatene og komme tilbake med en konklusjon. Det er ønskelig å fortsette med ordningen da den begrenser trafikken til Gålåsholmen og er et godt tilbud til de som har problem med egentransport av avfall. Det nevnes i søknad at kommunene Hamar, Løten, Ringsaker og Stange har vedtatt forslagene om henting av mer avfall hjemme hos abonnentene og avvikling av småsamlene i løpet av 2016. Endringene skal bidra til at målene i Avfallsplanen 2013 - 2020 blir oppfylt. Styret i HIAS IKS har vedtatt at gjenvinningsstasjonen på Stafsberg skal erstattes med et nytt anlegg (kretsløpspark) på Gålåsholmen, og at administrasjonen for renovasjon også skal flyttes til Gålåsholmen. Det vises i søknaden til at det er naturlig og rasjonelt for brukere og HIAS at hageavfallsmottaket blir en integrert del av hele anlegget. Det nevnes også i søknaden at

mottaket fungerer godt og er innarbeidet hos brukerne. Med bakgrunn i opplysninger i søknad fra HIAS IKS (22. desember 2015) samt Hamar kommunes anbefaling i brev av 3. mars 2016 gis permanent tillatelse til mottak av hageavfall på Gålåsholmen.

Med bakgrunn i at Hias IKS ønsker å overføre tillatelsen fra Hias Næring AS til Hias IKS endres driftsansvarlig for anlegget på Gålåsholmen til Hias IKS.

Fylkesmannen sin vurdering og konklusjon i forbindelse med endring av tillatelse (tillatelsen ble gitt 28. mars 2014):

Fylkesmannen mener at endringen av tilbudet med levering av husholdningsavfall i liten grad var utredet i søknaden og så det som nødvendig at endringen av tilbudet til husholdningene i Hamar kommune ble utredet i større grad, og i samarbeid med Hamar kommune, før mottak av avfall fra privatkunder på Gålåsholmen starter opp.

Med bakgrunn i den utredningen som er oversendt 24. mars 2014 ser Fylkesmannen at det kan være behov for å prøve ut andre alternativer enn den som benyttes i dag med levering av hageavfall på Stavsberg. Hamar kommune har vurdert utredningen og viser til at alternativene som er foreslått kan være gode løsninger med bakgrunn i at det er et behov for endringer. Med bakgrunn i dette mener vi at det kan gis en midlertidig tillatelse til levering av hageavfall fra privatkunder på Gålåsholmen. Den foreslåtte henteordning for hageavfallet hos privatkunder mener vi kan være et godt alternativ for direktelevering. Fylkesmannen mener Hamar kommune må vurdere, innen utløp av 2015 om de ønsker at denne ordningen bør etableres permanent.

Fylkesmannen sin vurdering og konklusjon i forbindelse med søknaden av 1. juli 2013 (tillatelse ble gitt 2. desember 2013):

Søknaden omhandler mottak og lagring av hageavfall, trevirke og biomasse. I tillegg skal det foregå kverning/oppflising av trevirke og hageavfall, kompostering av hageavfall, og jordproduksjon.

I den forbindelse er det viktig at støy, lukt, støv og avrenning fra virksomheten vurderes før det avgjøres om en tillatelse skal gis.

I uttalelsene stilles det spørsmål om fylkesvei 91 har kapasitet til en ytterligere belastet med biltrafikk. I forbindelse med forarbeid til prosjektet forespurte HIAS i april 2013 i eget brev Statens Vegvesen om en uttalelse om trafikksituasjonen. HIAS redegjorde for den økte biltrafikk til anlegget, og videre planer for området. Statens Vegvesen viste til at de ikke hadde noen merknader til etablering av anlegget. I reguleringsplanen er området avsatt til industrivirksomhet og Hamar kommune viser i sin uttalelse at trafikkøkningen vil ligge innenfor hva som kan aksepteres på en slik veg. Med bakgrunn i at Statens Vegvesen og Hamar kommune stiller seg positiv til en etablering etter at trafikkforholdene er vurdert finner vi det rimelig å vurdere etablering av den omsøkt virksomheten på Gålåsholmen.

En etablering av anlegget på Gålåsholmen vil medføre støy i form av kverning av trevirke og hageavfall, og drift av mottaksanlegget og komposteringsprosessen med kvernet hageavfall. Hamar kommune anser at støyen fra anlegget vil være innenfor det vanlige fra slike anlegg. Støyen som vil belaste nærmiljøet i størst grad er drift av kvern/flishugger. Hias har vist til at flishuggeren som skal brukes på Gålåsholmen er samme type flishuggeren som benyttes på Heggvin. I 2006 gjennomførte HIAS støymålinger og støyberegninger for utbredelse av støyen fra flishuggeren på Heggvin. Forholdene der flishugger er plassert på Heggvin ligner på forholdene på

Gålåsholmen med at flishugger er plassert noe høyere i terrenget enn naboene, og nærmeste nabo ligger 500 meter fra aktiviteten. I beregningsmodellen er det i tillegg lagt inn data med meteorologiske forhold som gir god lydutbredelse, og det er ikke lagt inn vegetasjon i beregningene. Beregningene vi har sammenlignet med Gålåsholmen er beregningene uten voll. Dette tilsvarer verste tenkelige senario. Støyberegningene viser at plassering av flishugger, og i hvilken retning fronten på flishuggeren er plassert, har stor betydning for utbredelse av støyen. Overfører vi beregningene til Gålåsholmen viser de at støykravene som er satt for dagtid vil bli overholdt hvis flishugger plasseres 500 meter eller mer vekk fra nærmeste nabo, med front på flishugger vekk fra nærmeste nabo. Aktiviteten med kverning/flising av hageavfall og trevirke vil skje maksimum 10 ganger per år over en begrenset periode. Med bakgrunn i den dokumentasjonen som er oversendt (støyberegning for bruk av flishugger på Heggvin av 25.09.06) ser det ikke ut til at det er behov for ytterligere tiltak ved bruk av kvern/flishuggeren. Dette med bakgrunn i omsøkt plassering av kvern/flishugger, og at HIAS følger de anbefalinger som er konkludert med i rapporten utarbeidet for Heggvin i 2006. Hvis kvern/flishugger plasseres på annet sted må det gjennomføres en ny støyundersøkelse, eller dokumenteres på annen måte at støyen vil ligge under de krav som gjelder. I tillatelsen er det satt eget vilkår for bruk av flishugger, jf. vilkår 7.1. HIAS kan vurdere å sette inn tiltak for å få redusert støyen ytterligere. Hvis støyen mot formodning blir høyere enn forventet skal det gjennomføres tiltak, og om nødvendig støymålinger og beregninger.

Støvutslipp fra håndtering av avfallet kan reduseres med enkle tiltak med bakgrunn i at avfallet som skal lagres og bearbeides på området vil avgi lite støvutslipp. HIAS viser til at tiltak for å unngå støvutslipp vil bli håndtert med hyppig renhold og vanning av aktuelle arealer og lagre. Tiltak for støvutslipp vil inngå i virksomhetens egne rutiner for området.

Avrenning fra mellomlagring av biomasse, trevirke, hageavfall og komposten anser vi ikke vil være forurensende for nærområdet med bakgrunn i at avrenning fra området vil ledes inn i deponiet som har egen sigevannsoppsamling og kontroll på sigevannet. Hvis nødvendig, ved eventuelle større regnskyll, kan det settes inn tiltak for å begrense avrenningen. Som Hamar kommune viser til overvåkes renseprosessen gjennom året og uheldig belastning vil kunne bli oppdaget i driftsoppfølgingen og nødvendige tiltak kan etableres og hindre uønsket belastning mot Flagstadelva. Med bakgrunn i at avfallet som skal håndteres inne på anleggsområdet avgir generelt lite forurensninger, og avsig vil bli samlet opp av deponiets sigevannsystem anser vi at kvaliteten på nærliggende overflatevann i liten grad vil bli påvirket av driften ved anlegget.

Biomassen som skal lagres og inngå i jordproduksjonen er tidligere blitt lagret lenger nord for området. Biomassen er hygienisert og stabilisert avløpslam og skal med bakgrunn i dette ikke avgi nevneverdig lukt til nærmiljøet. Etter at hageavfallet er forbehandlet med kverning skal avfallet komposteres. Kompostering på området vil kun bestå av hageavfall. Det skal ikke mottas, eller inngå matavfall i komposteringsprosessen. En del av kompostert hageavfall skal inngå i jordproduksjon med biomassen. Av erfaring vil kompostering av hageavfall, og lagring av biomasse ikke avgi nevneverdig lukt til nærmiljøet. Dette forutsetter at dårlig biomasse ikke mottas og lagres inne på området, jf. krav satt i vilkår 1.1. Hamar kommune vurderer også at driften på området ikke vil avgi spesielle luktfurensninger.

HIAS ser at det er behov for å få etablert et anlegg på Gålåsholmen og få et anlegg som kan avlaste anlegget på Stavsberg. I tillegg vil av erfaring avfallet som skal leveres til anlegget gi begrensede utslipp til nærmiljøet. Hamar kommune anser også at denne type anlegg kan driftes etter de reguleringsbestemmelsene som er satt for området. Med bakgrunn i dette synes vi det er forsvarlig å gi HIAS tillatelse til etablering av et mottaksanlegg for hageavfall, trevirke og biomasse på Gålåsholmen.

Hamar kommune viser til at selv om andre alternativer ikke er vurdert mener de at Gålåsholmen kan tas i bruk til omsøkt aktivitet. Videre viser kommunen til at det er grunnlag for å gjøre en vurdering av en alternativ lokalisering for serviceanlegg for forbrukerne med bakgrunn i at det nye tilbudet vil medføre mye transport med privatbil.

I utgangspunktet settes det krav til fast dekke på områder der det foregår kompostering. I dette tilfellet etableres anlegget oppe på et nedlagt avfallsdeponi som er avhengig av en viss mengde vann tilført deponiet for å få tilstrekkelig nedbrytning av avfallet. På grunn av at det fortsatt foregår nedbrytning av avfallet i deponiet vil det forekomme setninger i grunnen. Komposteringsprosessen vil også normalt forbruke mer vann enn det som blir tilført med nedbør. Hamar kommune påpeker også i sin uttalelse at anlegget må etableres på en slik måte at nedbrytningsprosessen og gassoppsamlingen i deponiet ikke blir nedsatt. Det vises til at det må utarbeides en detaljert plan som er i tråd med «Beskrivelse av omsøkt virksomhet» utarbeidet av Hjellnes Consult av 01.07.13, før det gis aksept for endret bruk av området. Underlaget på driftsområdene må være best mulig tilpasset slik at det skjer tilfredsstillende nedbrytning av avfallet og gassoppsamling i deponiet, jf. vilkår 6.1.

Selv om det er vurdert at deponiet er en god barriere for å hindre forurensning av vann må det etablere tilstrekkelig beredskap mot akutt forurensning, i tillegg til brann. HIAS må vurdere tilstrekkelig tiltak ved større regnskyll, slik at avrenning fra avfallet begrenses i størst mulig grad. I beredskapsplanen skal det innarbeides en innsatsplan for lagring av avfall slik at det er mulig for brannvesenet å foreta rask, tilrettelagt og sikker innsats ved en evt. akutt forurensning eller brann.

Anlegget tillates driftet mandag til fredag fra 07.00 til 20.00 med begrenset åpningstid på lørdager fra 08.00 til 14.00. I tillegg er det gitt tillatelse til å drifte flishugger fra 07.00-19.00 på hverdager, maksimum 10 ganger per år, en uke per gang. Det tillates ingen drift ved anlegget på søndager eller bevegelige offentlige hellig- eller høytidsdager hvis ikke uforutsette situasjoner gjør dette nødvendig ut fra hensynet til andre bestemmelser i tillatelsen. Slike situasjoner skal varsles til fylkesmannen og avvikshåndteres, jf. vilkår 6.2.

Fylkesmannen forventer at det settes inn tilstrekkelige tiltak for å redusere støvutslipp til et minimum. Drifta skal ikke påføre naboer nevneverdige ulemper med støv, jf. vilkår 7.3.

Fylkesmannen forventer at aktivitetene på området ikke skal medføre nevneverdig lukt til nærmiljøet. Drifta skal ikke påføre naboer nevneverdige ulemper med lukt, jf. vilkår 7.2.

Øvrige vilkår i tillatelsen er satt for å hindre forurensning av luft, vann og grunn.

Med de krav som er satt i denne tillatelse mener Fylkesmannen at virksomheten vil ha en forsvarlig håndtering av avfallet.

Forholdet til naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Fylkesmannen kan ikke se at den aktuelle saken sammen med de øvrige virksomhetene i dette området samlet sett vil føre til en uheldig belastning. Ved gjennomføring av tiltak skal det ifølge § 12 i naturmangfoldloven søkes å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet ved å ta utgangspunkt i teknikk, driftskostnader og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater. Etter Fylkesmannens vurdering ivaretas dette gjennom tillatelsens vilkår, jf. krav om risikovurdering av ytre miljø og øvrige

relevante vilkår. Naturmangfoldloven §§ 9 og 11 vurderes ikke som relevante i denne sammenhengen.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Økonomisk sikkerhet	Før oppstart av anlegget	2.6
Egenrapportering	Innen 1. mars hvert år	9.2

Vedtak om innkreving av gebyr for behandling av søknaden av 22. desember 2015.

Fylkesmannen vedtar med dette at HIAS IKS må betale et gebyr på kr. 5700,- for behandling av søknaden (gebyrsats 3), jf. forurensningsforskriften kap. 39 – Gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter Forurensningsloven.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret vil forfalle 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt, jf. forurensningsforskriften kap. 41, § 5. Eventuell klage må begrunnes og sendes til Fylkesmannen.

Klagen vil ikke gis oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Vedtak om innkreving av gebyr for behandling av søknaden av 1. juli 2013

Fylkesmannen vedtar med dette at HIAS må betale et gebyr på kr. 20 100,- for behandling av søknaden (gebyrsats 4), jf. forurensningsforskriften kap. 39 – Gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter Forurensningsloven.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret vil forfalle 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt, jf. forurensningsforskriften kap. 41, § 5. Eventuell klage må begrunnes og sendes til Fylkesmannen.

Klagen vil ikke gis oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis Miljødirektoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Klageadgang

Vedtaket, herunder også plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket

ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Kopi av dette brevet med vedlegg er sendt berørte i saken i henhold til adresselisten.

Utslippstillatelsens vilkår følger på de neste sidene.

Med hilsen

Jørn G. Berg e.f.
miljøverndirektør

Marte Hveem Igeltjorn
overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Kopi m/vedlegg:
Hamar kommune
Ole-Kristian Thomassen, olekrit@online.no
Ola Qvale, Arnkvernvegen 98, 2320 Furnes
Helge Arnkværn, Gålåsvegen 17, 2320 FURNES
Anny og Bjørn Lindstad, blindst@online.no
Statens vegvesen, firmapost-ost@vegvesen.no

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

Tillatelse 2013.364.T - sak 2013/4937 for Hias IKS,

Mottak og behandling av hageavfall, biomasse og trevirke på Gålåsholmen i Hamar kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, §§ 11 og, jf. § 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i søknad av 1. juli 2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden og etterfølgende endringer. Vilkårene framgår på side 13 til og med side 19.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger som ble gitt i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning, for eksempel med hensyn til art og mengde av lagret avfall.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Hias IKS
Beliggenhet/gateadresse	Gålåsholmen
Postadresse	Postboks 4065, 2306 Hamar
Org. nummer (bedrift)	973 355 015
Kommune, gnr./bnr	0403 – Hamar kommune, grunneier Hamar kommune gnr./bnr.: 235/6/1
NACE-kode og bransje	38.210 – Behandling og disponering av ikke-farlig avfall

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse
2013.364.T	0403.0167.01	3

Tillatelse gitt: 14.03.2016		
Jørn G. Berg e.f. miljøverndirektør		Marte Hveem Igeltjorn overingeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Innhold

1. Rammer.....	13
1.1. Mottak og mellomagring av fraksjonene	13
2. Generelle vilkår.....	13
2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	13
2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold	13
2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare	13
2.4. Internkontroll	14
2.6. Økonomisk sikkerhet	14
3. Utslipp til vann.....	14
4 Utslipp til luft.....	14
5 Grunnforurensning.....	14
6 Drift av anlegget	14
6.1 Håndtering av avfallsfraksjonene	14
6.2 Driftstid	15
6.3 Informasjon til kunder	15
6.4 Driftsrutiner	15
6.5 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll	15
7 Forhold til nærmiljøet	16
7.1 Støy	16
7.2 Lukt	16
7.3 Støv	16
7.4 Forsøpling	17
7.5 Innsyn og adgang til anlegget	17
7.6 Bekjempelse av skadedyr	17
7.7 Sanitæranlegg	17
8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	17
8.1. Miljørisikoanalyse	17
8.2. Forebyggende tiltak	17
8.3. Etablering av beredskap	17
8.4. Varsling av akutt forurensning	18
9 Registrering og rapportering	18
9.1 Registrering	18
9.2 Egenrapportering	18
10 Andre krav	18
10.1 Eierskifte og nedleggelse	18
10.2 Tilsyn	19
10.3 Endring og tilbaketrekking av tillatelse	19
10.4 Tvangsmulkt	19

1. Rammer

Tillatelsen gjelder for HIAS IKS AS sitt anlegg på Gålåsholmen, på eiendom gnr./bnr.: 235/6/1.

1.1. Mottak og mellomlagring av fraksjonene

Det gis tillatelse til mottak, lagring, bearbeiding og omlastning av hageavfall, trevirke og biomasse. Bearbeiding omhandler kverning/oppflising av hageavfall og trevirke, kompostering av hageavfall og jordproduksjon.

Tillatelsen omfatter per år mottak av inntil:

- 5 000 tonn hageavfall
- 10 000 tonn trevirke (rent trevirke, bygg og rivningsvirke med unntak av trykkimpregnert trevirke)
- 3 000 tonn biomasse (hygienisert og stabilisert slam fra Hias sitt avløpsanlegg)

Maksimal lagringstid er 6 måneder og skal ikke overstige:

- 5 000 tonn råvare
- 5 000 tonn ferdigvare.

Det er ikke tillatt å motta avfallsfraksjoner som ikke kan videreleveres eller tas i bruk inn i prosessen ved virksomheten, eller vil medføre utslipp av sjenerende lukt til naboer.

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt skal dette sorteres ut og oppbevares forskriftsmessig ved virksomheten før det innen kort tid leveres videre til godkjent mottak, jf. vilkår 9.1.

Virksomheten må gjøre sitt ytterste for å forhindre feillevering av avfall fra kunder, jf. vilkår 6.3. Noe trykkimpregnert trevirke kan være iblandet rivningsvirke. Trykkimpregnert trevirke klassifiseres som farlig avfall og skal i utgangspunktet ikke behandles, men det tillates at trevirket kuttes for å få plass i containeren. Dette begrenser seg kun til trestykker som opplagt er for store til å få plass i containeren. Utover dette er det ikke tillatt å kutte trykkimpregnert trevirke.

2. Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utlippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold og rutiner som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold skal være dokumentert, jf Internkontrollforskriften § 5 punkt 7.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår 8.4.

2.4. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift³ om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold, samt planlegging og gjennomføring av relevante tiltak, jf. vilkår 8.2 forebyggende tiltak

2.6. Økonomisk sikkerhet

Bedriften skal stille økonomisk sikkerhet for å sikre at avfallet blir forsvarlig håndtert og behandlet videre dersom bedriften legger ned sin virksomhet eller på annen måte ikke er i stand til selv å behandle avfallet. Denne sikkerheten skal omfatte alt som til enhver tid er lagret hos bedriften. Bedriften må oversende Fylkesmannen dokumentasjon som viser at sikkerhetsstillelsen er tilfredsstillende innen oppstart av mottak av avfallet.

3. Utslipp til vann

Bedriften skal ikke ha utslipp til vann.

4 Utslipp til luft

Bedriften skal ikke ha utslipp til luft. Vilkår for støvutslipp, se vilkår 7.3.

5 Grunnforurensning

Anlegget er lokalisert oppe på Hamar kommunes nedlagte deponi. Overvann fra anlegget skal infiltreres til deponiet og ledes i sivevannssystemet til deponiet. Selv om overvann infiltreres ned i deponiet må virksomheten være innrettet slik at en unngår utslipp til grunnen som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Hvis det finner sted ekstraordinære utslipp må det følges opp, og om nødvendig påse at det blir satt inn ekstra tiltak for å hindre spredning ut i Flagstadelva.

Graving i forurenset grunn i forbindelse med bygge- og gravearbeider må godkjennes av kommunen, jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Andre tiltak som er knyttet til opprydding i forurenset må Fylkesmannen gi tillatelse til.

6 Drift av anlegget

6.1 Håndtering av avfallsfraksjonene

Område for mottak, mellomlagring og bearbeiding skal være planert og avrettet slik at overvann ikke kommer til.

Underlaget på driftsområdene må være best mulig tilpasset slik at det skjer tilfredsstillende nedbrytning av avfallet og gassoppsamling i deponiet.

Mottatte fraksjoner skal holdes adskilt og lagres i ranker inntil de tas i bruk.

Komposteringsanlegget skal være utstyrt med tilstrekkelig utstyr for å kunne drive effektivt og kontrollert kompostering til alle årstider.

I tillegg skal det etableres rutiner som hindrer produksjon av kompost, brensel og jordprodukter som ikke kan leveres videre.

Ved kverning skal støv til luft begrenses i størst mulig grad, jf. vilkår 7.3.

6.2 Driftstid

Anlegget tillates drevet mellom kl.07.00 og kl.20.00 mandag til fredag, samt lørdager fra kl.08.00 til kl.14.00.

Drift tillates ikke på søndager eller bevegelige offentlige hellig- eller høytidsdager hvis ikke uforutsette situasjoner gjør dette nødvendig ut fra hensynet til andre bestemmelser i tillatelsen. Slike situasjoner skal varsles til fylkesmannen og avvikshåndteres.

Det tillates bruk av kvern/flishugger for hageavfall og trevirke inntil 10 ganger per år i en uke per gang. For å få utnyttet kapasiteten på innleid hugger tillates det drift fra kl. kl.07.00 og kl.19.00 mandag til fredag. Det tillates ikke bruk av kvern/flishugger på lørdag og søndag, og bevegelige offentlige hellig- eller høytidsdager.

6.3 Informasjon til kunder

Virksomheten skal sørge for at kunder gjøres kjent med hvilke avfallsfraksjoner som tillates levert ved anlegget og hvordan leveringen skal foregå for de ulike fraksjonene.

6.4 Driftsrutiner

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljølempene som følge av anleggsdriften reduseres til et minimum. Dette forutsetter bl.a. at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljølempene, som for eksempel forsøpling, lukt og støv. Systematisk oppfølging av klager innebærer bl.a. at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer samt behov for akutte tiltak. Evt. klager skal avviksbehandles og rapporteres i egenrapporten, jf. vilkår 9.2.

6.5 Krav til dokumentasjon og mottakskontroll

Virksomheten plikter å ha et system for registrering og kvalitetssikring av alt avfall som mottas og passerer anlegget. Registrering av avfallsmengder skal foregå på en slik måte at kravene til rapportering kan overholdes, jf. vilkår 9.2. Resultatet av mengderegistrering og kontroll med avfallsets sammensetning skal fremgå av egenrapporteringen for virksomheten, jf. vilkår 9.2.

Det skal føres journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om avfallet som mottas ved virksomheten. Journalen skal inneholde opplysninger om:

- Mengde og type avfall som er mottatt
- kvalitet på mottatt avfall og andre relevante opplysninger om avfallet
- behandlingsform av avfallet
- kvaliteten på komposten som produseres ved anlegget
- avfallsmengder på lager og tidsperiode for lagring
- mottaker og dato for levering

Journalen skal være lett tilgjengelig ved kontroll og oppbevares i minst 3 år.

7 Forhold til nærmiljøet

7.1 Støy

Den mest støybelastende aktiviteten på området må skje slik at nærmeste nabo belastes i minst mulig grad. Virksomheten må i tillegg sette inn ytterligere tiltak for å redusere støyen hvis det viser seg å være nødvendig.

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger og lignende skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltverdi (døgnmiddel) ved mest støyutsatte fasade:

L_{den} : 55 dB

Det skal legges til grunn en midlingstid som tilsvarer driftstiden i perioden L_{den} .

Dersom støyen omfatter tydelige enkelttoner og /eller impulslyser, skal grenseverdien for ekvivalentnivået på dag reduseres med 5 dB.

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på Bedriftsområdet og lossing/lasting av avfall og bruk av kvern/flishugger.

Hvis det er nødvendig skal det fortas en støymåling og beregninger ved ordinær drift ved anlegget. Støymålingen skal gjenspeile støynivået ved de forskjellige driftsforholdene ved anlegget. Støymålingen må foretas av et firma med kompetanse innenfor fagfeltet.

Eventuelle klager på støy fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støyplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.2 Lukt

Lagring og behandlingen av fraksjonene skal utføres uten nevneverdig luktulemppe oppstår for nærmiljøet.

Eventuelle klager på lukt fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på luktplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.3 Støv

Støvutslipp skal begrenses til et minimum og om nødvendig skal tilstrekkelige tiltak settes inn for å minske støvutslipp. Det skal ikke forekomme nevneverdige støvutslipp utenfor virksomhetens område.

Eventuelle klager på støv fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støvplagene (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.4 Forsøpling

Nærmiljøet rundt avfallsanlegget skal ikke forsøples.

Eventuelle klager på forsøpling fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på forsøpling (avviksbehandles). Klager skal rapporteres som avvik i egenrapporten fra virksomheten, jf. vilkår 9.2.

7.5 Innsyn og adgang til anlegget

Virksomheten skal være best mulig skjernet for skjemmende innsyn fra boliger og offentlig vei. Tilførselsveien skal være avstengt med låsbar port eller bom utenom åpningstider eller når ingen er tilstede.

7.6 Bekjempelse av skadedyr

Dersom det er nødvendig, pålegges virksomheten å etablere avtale med godkjent firma om bekjempelse av skadedyr.

7.7 Sanitæranlegg

Sanitæranlegg må etableres i følge de krav som fastsettes av Hamar kommune.

8. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

8.1. Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal jevnlig gjennomgå, og om nødvendig oppdatere sin miljørisikoanalyse av virksomheten. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal være kartlagt. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

8.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

8.3. Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot brann og akutt forurensning skal jevnlig øves.

Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan.

Virksomheten skal i sin beredskapsplan innarbeide en innsatsplan for lagring av avfallet slik at det er mulig for brannvesenet å foreta rask, tilrettelagt og sikker innsats ved en evt. brann.

8.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269. Bedriften skal også så snart som mulig underrette fylkesmannen i slike tilfeller.

9 Registrering og rapportering

9.1 Registrering

Virksomheten skal utarbeide kontrollprogram/-rutiner for å hindre at avfall som ikke omfattes av denne tillatelsen kommer inn på anlegget. Dersom det oppdages avfall som ikke tillates mottatt (jf. vilkår 6.5.), skal dette sorteres ut og oppbevares forskriftsmessig ved bedriften før det innen kort tid videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Har avfallet et utlekkingspotensiale til luft, grunn eller vann skal lagring av avfallet være så omfattende som nødvendig for å unngå forurensning og straks videre leveres til godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg. Ovennevnte hendelser skal registreres som avvik.

9.2 Egenrapportering

Egenrapportering skal oversendes innen 1. mars hvert år til fylkesmannen. Rapporten skal inneholde følgende opplysninger:

- Totale mengder avfall mottatt ved anlegget fordelt på de ulike fraksjonene som er mottatt.
- Totale mengder avfall levert til godkjent mottak etter type avfall og leveringssted
- Totale mengder avfall på lager etter type avfall og behandlingsform
- Avviksregistreringer i forhold til vilkår satt i tillatelsen
- Miljøtiltak satt inn i løpet av rapporteringsåret, og planlagt miljøtiltak.

eller i den form som Fylkesmannen til enhver tid har fastsatt i en rapporteringsmal.

10 Andre krav

10.1 Eierskifte og nedleggelse

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen senest 1 måned etter eierskiftet.

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til avfallsforskriftens kapittel 11.

De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

10.2 Tilsyn

Konsesjonsmyndigheten skal til enhver tid ha adgang til anlegget for å kontrollere at virksomheten drives i samsvar med tillatelsen.

10.3 Endring og tilbaketrekking av tillatelse

Fylkesmannen kan oppheve eller endre vilkårene som er gitt i forbindelse med tillatelsen eller gi nye pålegg, jf §§ 18 og 86 i forurensningsloven. Fylkesmannen kan om nødvendig også kalle tillatelsen tilbake dersom forutsetningene skulle tilsi det.

10.4 Tvangsmulkt

Virksomheten må regne med pålegg om tvangsmulkt dersom vilkår i tillatelsen overskrides, jf. § 73 i forurensningsforskriften.